1873. V. évfolyam. 166. szám. Szerda, augusztus 27.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Úgy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Bécs városról, nyugotról keletre hidegen fú a szél.

⊙) A nyugoti szellő ismét egy vészhirt inditott kedves hazánk felé.

Elég lett volna pedig már.

Szinte resteljük ismételni, hogy majd minden bajunk Bécsből ered.

De hiába! Az igazat eltagadni nem lehet. Vagy ha eltagadnók is, a tények magok czáfolnák meg...

Nem elég, hogy pénzforrásunk be van dugulva, csak azért, hogy annál gazdagabb legyen Bécs jólétének kutfeje.

Nem elég, hogy nincs önálló hadseregünk, holott csupán a dualizmus fogalmában rejlő igények alapján is jogunk volna, — külön hadsereget tartanunk.

Nem elég, hogy honvédségi intézményünk előhaladása, pár év óta, mesterségesen fel van tartóztatva; és már magánál a sorozásnál is háttérbe van szoritva azáltal, hogy vagy csak azok osztatnak be a honvédséghez, a kik a közös hadsereg illetménye kielégitése után fenmaradtak, vagy épen nem is jut senki, aki a honvédségbe lenne besorozható. Amellett a tüzérséget s más szakcsapatokat nélkülözni kell. Sőt az utóbbi években a közös hadseregből átlépett tiszteknek adott előnyök háttérbe szoritják honvédtiszteinket az előléptetéseknél.

Nagyobbra készülnek Bécsben azon szövetségeseink, kiknek iszonyu terhét megkönnyitettük a kiegyezés által magunkra átvállalt adósságokkal.

És e törekvés meggátlására a magyar miniszterek vagy nem tudnak, vagy nem akarnak tenni semmit...

Előbb meg akarják szégyeniteni, erkölcsileg leverni, azután megsemmisiteni egész honvédségi intézményünket!

A „Honvéd“ ugyanis illetékes felsőbb körökből vette neszét, hogy a magasabb befolyással birók (bizonyosan Bécsben) azon mesterkélnek, hogy kivigyék, miképp a magasabb állásu honvédtisztek kényszerittessenek a bécsi közös hadsereg iskolájában tanulmányozni a harczászati tudományokat.

A szégyenérzettől ég az ember lelke, s minden vére arczába tólul, midőn ily lealázó szabályokról kell hallani, habár ezek még csak terveztetnek...

Tehát Ausztriától kell a magyar honvédeknek tanulni vitézséget és hadi tudományt!

Hát nem jut senkinek eszébe ott a palotákban, hogy a magyar honvédség már gyakorlati leczkéket is adott azoknak, a kiknek most praeceptori pálczája alá akarják őket kényszeriteni.

De hagyjuk a multat.

Ne idézzük fel a történelem tulajdonává vált dicsőséget és fájdalmat...

Menjünk tisztán a jogi kérdések nyittyára...

Hát a szövetség, melylyel annyira dicsekesznek jobboldali kormányférfiaink és osztrák szövetségeseink, — megtürné-e azt, hogy a közös hadsereg főtisztei a magyar honvédség iskoláiban szoritassanak ismereteket szerezni; pedig bizony gyakorlati leczkéket adhatnának derék veteránaink!?

S ha nem: mi jogon merik csak meg penditni is, hogy a szövetség másik tagja kénytelenittessék arra, mire ők egyátalában nem vállalkoznának?...

Bizony az elkeseredés és sulyos visszavonás magvát hintik el azok, kik ily terveket kovácsolnak...

S a magyar miniszterek, kik e tervet létrejőni engednék, halálos itéletöket irnák alá...

— **Kossuth Lajosnak**, névnapja alkalmából, többiközt következő testületek küldöttek üdvözlő táviratokat: a mezőberényi polg. olvasó egylet, a nagykanizsai ifjuság, a szatmárnémeti 48-as kör s a kisujszállási 48-as párt.

— **A „Magyar polgár“** czimü kolozsvári ellenzéki lapban valami szerencsétlen flótás, az „Ellenőr“-rel folytatott vitánkra vonatkozva, azon alaptalan hirt dobja világba, hogy mi megtámadtuk saját pártunkat. Ez idétlen állitás és roszakaratu insinuatio ellenében csak annyit jegyzünk meg hogy a ki olvasta a lapunkban megjelent ide vágó czikkeket, az láthatta, hogy mi csak pártállásunkat védtük az eredeti pártprogramm alapjára helyezkedve; s megtámadtuk nem pártunkat, hanem a pártunkból kikelt és a jobboldalra kacsingató egyének törekvései. Józan észszel tehát nem is lehet ellenkezőt állitani. Ha a „Magyar Polgár“ az „Ellenőrnek“ akart kedveskedni amaz idétlen hiresztelléssel, jó lesz jövőre meggondolni, hogy okosabb emberre bizza kedvtelésének kielégitését.

— **Ugyancsak a „Magyar Polgár“-ban** P. Szathmáry Károly a bankügyben Budapesten tartott népgyülés s a bankkérdésnek ott tárgyaltatása ellen kardoskodik. Érvei nem egyebek, mint a melyeket a „jobboldali sajtó“ elősorolt. Ugy látszik hogy a „Magyar Polgár“ késziti az utat a fusiora. Sic itur ad astra!

— **A magyar miniszterek** és a horvát-szlavon-dalmátországi királyi miniszter, egyenkint 100—100, összesen tehát 1000 forintot adakoztak a kolera-járvány által sujtott vidékek szegénysorsu lakosainak felsegélésére, s ez összeget a czélnak megfelelő felhasználása végett a belügyminiszter kezébe tették le.

— **Uj 20 krajczaros bélyegjegyek** lesznek forgalomban ez évi szeptember hó 20-tól kezdve.

— **Ausztriában** a föderalista lapok miniszterválság hirét kolportálják. Eszerint miniszterelnökké Koller csehországi helytartó fogna kineveztetni.

— **Szörémmegye** főispánjává Jakab Bogdán földmivelésügyérségi osztálytanácsos neveztetett ki.

Tanügyi mozgalmak városunkban.

III.

Tagadhatlan, hogy az oktatásügy örvendetes lendületet vett az utóbbi évek alatt városunkban. Lesznek jól szervezett elemi és közép iskoláink, s ma már méginkább elmondhatjuk Debreczenről: itt lakik a Pallás sok tanitványával! Hanem mindezen örvendetes mozzanatra egy megjegyzésünk van, az t. i., hogy mig az ujabb tanintézetek kivétel nélkül a fi növendékek számára nyittattak, addig a nőnevelés fontos kérdése háttérbe szorittatik.

Ha csak futólag tekintünk is végig amaz áldozatok hosszu során, miket városunk közelebbi időkben a nevelés oltárára helyezett: lehetetlen nem látnunk, hogy ez áldozatokból kevés vagy épen semmi sem jutott a leányiskolák és növendékek számára.

Azt hiszem, hogy szükségtelen fejtegetnem a nőnevelés fontosságát e lapok olvasói előtt, mert azt mindnyájan tudjuk, hogy a társadalom egyes családokból áll, s a családnak központja a nő, az édes anya. A társadalom érdeke követeli, hogy jó nőket, jó anyákat képezzünk a nevelés és oktatás által.

Nagyon helyesen fogta tehát fel helybeli reformegyházunk a nőnevelés fontos érdekét, midőn a felsőbb leányiskolát megalapitotta. Több éve már, hogy ez intézet küzd a létel feltételeivel, mignem a mult év őszén ujra szervezve lőn, s az uj igazgató vezetése alatt megkezdette szép reményekre jogositó működését.

Sajnos, hogy az igazgató halála oly korán megzsibbasztotta az iskola szervezetét! Mint tudjuk, az uj igazgató választása a napokban megtörténik. Épen azért tartjuk időszerünek ez intézet ügyet az egyház figyelmébe melegen ajánlani.

E nőnöveldének Debreczenben, a protestantizmus központjában magasztos hivatása van. Nemcsak maga Debreczen, de a vidék is ettől várja leányainak magasabb kiképeztetését, épen ugy, mint fiainak a főiskolától. A valódi protestáns szellem, a meleg vallásosság, a tiszta erkölcsiség, családiasság, hazaszeretet és női erények innen áradhatnának szét az alföldi magyar középosztály rétegeibe, s ezáltal a protestantizmus és a vallásfelekezetség mellőztével is általában az ősmagyaros szellem igen sokat nyerhetne erőben. Mig más nőnöveldék a korszellemnek hódolva blazirt divatbábokat, nagyvilági delnőket igyekeznek képezni a magyar középsorsu leányokból: addig a mi prot. növeldénk hivatva volna helyreállitani az egyensulyt, gyógyitani a társadalom vérző sebeit — az okszerü magyaros nevelés által.

Ily fontos lévén szerintünk ez intézet sorsa, méltán kérdésbe tehetjük, hogy vajon hát erre fog e még az az egyház és a város valamit áldozni. Mert hogy egy ilyen tanintézet pusztán a tandijakból tartsa fen magát, azt kivánni lehetetlenség.

A négy alsó elemi osztály megfelel egy egyszerü leányiskolának, de ezeket is szintén szükséges szaporitanunk, ha a tankötelezettséget keresztül akarjuk vinni, a négy felsőbb osztály megfelel egy felsőbb nép sőt polgári iskolának, amint azt az oktatásügyi törvény is az 59—79. §§ ban tőlünk megkivánja; s ime két iskolát egy egészszé alkotunk, kétféle igénynek ez által eleget teszünk, és mégis azt kivánjuk, hogy ez a 8 osztályu iskola maga tartsa fen magát.

Itt tehát ismét áldoznunk kell, ha nem akarjuk megzsibbasztani az intézet működési erejét.

Ez intézetet egyébiránt melegen ajánljuk a helybeli és vidéki szülék figyelmébe, mint a mely a debr. ref. egyház felügyelete és őrködése alatt már eddig is megmutatta életrevalóságát.

Gáthalmi.

Vidéki élet.

Sóstói fürdő, aug. 25. 1873.

Kossuth Lajos névnapi ünnepélye a nyiregyházai sóstó-fürdőn aug. 24én 1873. Nyiregyháza lelkes honfiai és hölgyei, a fürdői vendégek hozzájárultával s több vidéki ur s nő — elhatározták, Lajos estén a nyiregyházai sóstó fürdőn, Kossuth Lajos emlékére, névnapi ünnepélyt rendezni, ami meg is történt. A fürdő szép számu vendégeihez számos nyiregyházai sereglett ki, — több közel — távolabb környéki ur s nő, szaporiták a tisztelgők számát, a fürdő különben is gyönyörün rendezett nagy sétatere kivilágitva volt. A szabadban százados tölgy óriás fák alatt a nyiregyházai czigány zenekar Benczi Berta vezérlete alatt, valamint ő maga, ugy egész társulata remekül játszott zeneművekkel kezdette meg az ünnepélyt. — A szabadban megkezdődött a tánczvigalom, előkelő ifjak s hölgyek vettek abban részt s tartott mig kiki alkonyatkor asztalhoz ült s vacsorált, a derék vendéglős által jóizüen ellátott finom ételek s italok bősége elfogyasztásaig.

M. városi hivatalnok, rövid, de szivre s lélekre ható pohár köszöntést mondott, a nagy hazafi nevenapja üdvözletére, melyet hosszas éljenzés követett s a szónok beszéde befejézéseül azt inditványozta, hogy a jelen tisztelgők egész száma nevében, rögtön üdvözlő távirat küldessék Kossuth Lajoshoz, mely inditvány kitörő éljenzéssel fogadtatott megemlité végre szónok, hogy ezen távirati költség szintén közös legyen, — azért is, hogy egyszersmind jótékonyczéllal is legyen egybekötve, t. i. hogy mindenki ne többet csak 10 krral járuljon a czélhoz, s ami a sürgönyzési dijon felül marad, az az összeg a honvédmenház javára fordittassék, ezen inditvány ismét riadó tetszéssel fogadtatott el, és kiki sietett kézbesiteni 10 krajczárját. Öröm, jókedv nem hiányzott. A vendégek nagyobb része csak éjfél tájban kezdett elvonulni, többen hajnalig mulattak. Az est és az éj igen kellemes idővel folyt le, hozzájárulva az itten különben is szokott egészséges levegő élvezetével.

Urak és hölgyek, kik olvassák e sorokat, s azok kik csak hirből hallották a nyiregyházai sóstónak lételét, vagy kik ösmerik is már, de e járványos időben nem mernek kibujni házaik küszöbén, félvén az ugynevezett kolerától, — tudják meg, hogy nem elbizakodva, mert biz az a czudarfajta járvány akármelyikünket, de akárhol is izibe nyakon csiphet, de mégis örömmel és büszkén tudatjuk: hogy a nyiregyházai sóstó fürdőn még eddig egy koleraeset se adta elő magát, sőt kik tőle házhelyükből rémülve futottak ide, már-már képzelődésből is roszul érezve magukat, itt maguk magukat nevetik ki jó kedvvel, hogy itt mindenki jól érezve magát, saját fészkébe se vágyik innen. Nem is csoda, mert jól berendezett fürdő ez, egy nagy becsülést érdemlő rérzvénytársulat által minden lehető kényelemmel ellátva. Csinos tiszta szobák s fürdők nagy számmal, elegendő, jóizü élelmezés, minden ellátás gyors, pontos, és valóban nem tulcsigázott árakon. Van egy igen derék fürdő-felügyelő K . . . . z ur, ki a vendégek minden kényelmét, nagy gonddal rendezi, — miért ő is köztiszteletben s szeretetben részesül, ő másként is nagy szerencse e fürdőre nézve, minthogy különben szakértő mükertész lévén, ugy az épületeket környező s az egész tért összekötő helyiséget s a sétatért, mint az ahoz tartozó virágos disz-sétakertet müértőleg látta el.

Ide siessenek hát, bár a már nem sokáig tartó fürdőidényre is, urak és nők, hogy élvezhessék itt az egészség édenkertjében a jó levegőt. Nagy előny az is, hogy a vasutnak csakis a fürdő vendégek iránt kedvezésből, a szintén azért nagy becsülést érdemlő vasuti igazgatóság, ide diszes épületü állomást rendezett, mely állomás csakis az ide érkező s innen távozó vendégekre nézve alapittatott, ami valóban csak szerencse, ugy a közel s távoli környék, mint Nyiregyháza város jó érzelmü lakosaira nézve is. Ezt érintve nem lehet elhallgatás nélkül hagyni, hogy jelenleg ez állomás is köztiszteletü főnökkel K. J. urral van betöltve. Ez az érkező s távozó vendégek szükségelt kivánatát s szükségletét teljes jóakaratu eljárásával buzgólkodik teljesiteni.

Végre gondolván, hogy a tisztelt olvasók Nyiregyháza kolera állapotáról is óhajtanak tudni valamit, tehát azt is tudatom, hogy Nyiregyházán csak két utczában mutatkozott. Adja isten, hogy kedves hazánkat soha ne érje többé ily vész.

Pont.

Külföld.

—.) **Románia fejedelme** Bécsből Párisba szándékozik utazni. — **Madridból** irják, hogy Olave képviselő s Madrid parancsnoka párbajt fognak vivni. — A párisi commune ügyében működő haditörvényszék egy foglyot halálra itélt. Más távollevő communistát in contumácia itélt halálra. — Az „Assembl. Nation“ szerint a lapok hireiben a királyi herczegeket illetőleg semmi való nincs. A franczia-hás herczegei között teljes az egyetértés. E tényen kivül nincs terv, melyben megállapodtak és nem volt értekezlet, melyet megtartottak.

Koleracseppek.

— Csepegteti Argonautikus —

Khina, aug. 20. 1873.

Szomoru világot élünk nagyon!

Halnak az emberek rakásra, ki ijedtében ki jól lakmározva.

A hol ember van, ott ijedtség uralkodik s a hány száj van, az mind rémhireket reczitál.

Végig sétálom a várost. Nézem a kapufélfák mellé kitett koporsó fedeleket, hallgatom az árván maradt öreg harang kongását, amint hatalmas egykedvüséggel ledong magas trónusából — s elképzelem, hogy koporsó fedél-kitevés és harangkongatás a mai világban nagyon czélszerütlen dolog.

Mert hát tetszik tudni, ugyis szomoru világot élünk nagyon.

*

Van egy doktor ismerősöm. Azaz hogy csak én ismerem őt, ő engem nem.

Egyszer beteghez hivták. Ő persze rögtön fiakkert hozat s odahajtat a vonagló görcsember lakására.

Itt azonban „Krachot mondott“ a doktori bátorság.

A lélek is elsápadt benne, mikor a beteg ágyához lépett s botjával elkezdte tapogatni a beteg pulzusát és hasát...

No igen kérem, mert az orvosi botoknak pulzustapogató patentjük van.

Hogy mielőbb betehesse maga után az ajtót, hirtelen mindent „megnyugtató“-nak talált a doktor ur s aztán azt se mondta, hogy befellegzett.

Másnap az utczán láttam ismerősömet. Alig birt lábán állani s arcza ugyancsak dagadt volt.

A kósza hir azt mondja, hogy ugyanannak a kolerás embernek rokonai, ki a bottapogatózás daczára is ugyan azon éjen meghalt, — meglesték a doktor urat és — elverték rajta a port, amint illik.

Sic fata tulerunt!

*

Egy taligára felrakva több kolera halottat vittek a temető felé.

Utközben az egyik halottnak hitt megboldogult egyszerre csak föleszmél. Látja, hogy hullákon fekszik, megijed s felejtve görcsöt, gyomorkorgást, leugrik a taligáról s — illa berek, nádak, erek...

A taligát több, ásó s kapával fölfegyverzett sirásó kisérte. A mint ezek észreveszik, hogy a kolerás eliramodott, uccu neki — s kergetik tüskön, bokron.

— Állj meg. Te halva vagy! Állj meg, vagy megöllek! Orditnak utána, attól félelmökben, hogy ha ez elszalad, még inkább terjeszti a kolerát.

Hanem a kolerás nem állt meg s el is iramodott a szomszéd határig, daczára annak, hogy halva volt.

*

A mi kolerakórházunk nem ép a legjobban van berendezve. Minden 3ik beteg elhalt benne.

Ezt az egész város tudja s azért a kolerás betegek mindent elkövetnek, csak hogy ne kelljen a kórházba szállittatniok.

Történt, hogy egy itteni gubás mesterembernek valami cselédе megkapta a kolerát. Gazdája elhozatja a kórház hivatalos taligását, hogy szállitsa a beteg fiut a kórházba.

A taliga nemsokára megáll az udvaron, hogy az oda kitett s kinjában fetrengő legényt elvigyék; de a szerencsétlen fiu erre megijed, föltápászkodik s kezd fütyölni s a mint a lazult görcs engedé, tánczolt, annak bizonyitásául, hogy nem beteg.

A taliga tovadöczögött.

A szegény megijedt kolerás fiu pedig ott maradt.

TÁRCZA.

SZÜLETÉS ÉS MÜVELTSÉG.

Regény négy kötetben.

Irta **Schwartz Mária Zsófia.**

Harmadik rész.

(Folytatás)

— Megbánta volna leánya a mit tett? Nem, e leány nem ugy néz ki, mintha azok közzé tartoznék a kik csak félig tesznek meg valamit.

— Gyermekeink boldogsága, ismétlé Eliás, és kezdett a szobában alá s fel járni. Lehet boldogságot alapitani egyenlő vallás nélkül? Egyesülnünk kell istenben, hogy egyek lehessünk a földön.

Megállott s egy festményt nézett, mely a pamlag fölött csüngött. Levitain Jakab arczképe volt.

— Szigoru voltam talán? folytatá gondolkozását Levitain. Talán töl kellett volna kesesnem Ábrahámot, és kényszeritenem őt, hogy kinyissa az ajtót, mely anyja előtt zárva maradt? De mi haszna lett volna ennek? Kedélyem nem oly szelid, mint a tied volt atyám! Én nem tudok vigasztalni, és a mások szenvedéseit enyhiteni, mint te tetted. Talán ez azért van, hogy soha sem voltam oly helyzetben, miszerint lett volna gyógyitó balzsam bensőmre, ha az ezer sebből vérzett. A gond és megpróbáltatások szivem hurjait megkeményiték. Most már teljes lehetetlen azokon gyöngéd és szelid természetü hangot előidézni.

— Még is beszélek fiammal, beszélek ugy mint férfinak illik, ki egy másikkal beszél.

— E szavak: — tálalva van — félbeszakiták Eliást.

Az ebédnél ott volt Ábrahám. Halvány és csendes volt.

Levitain asszony elfojtá könyeit, és képtelen volt enni. Szemei mintegy oda voltak szögezve fiának elsoványodott arczára.

Ebéd után megparancsolá Eliás, hogy kocsijába befogjanak, Ábrahám pedig anyjával magánosan akart beszélni.

Az atya és fiu közt sem ebéd alatt, sem azután nem lett egy szó is váltva.

Mikor a kávét megitták, Eliás megcsókolta neje homlokát, fiának hidegen intett és eltávozott. Fejét anyjának keblére hajtva beszélte el Ábrahám szerelmének szomoru történetét, midőn egyedül maradtak.

Hagyjuk őket egyedül a fájdalmas pillanatban.

— Uram, lehet hogy ön azt, mit most leányomnak az ön fiával leendő összeköttetése javára mondani fogok, hasonlеső vonásnak tekinti, mondá Moulin asszony Levitain Eliásnak, midőn az előbbi egyszerü lakán együtt ültek és beszélgettek. Ön gazdag, én szegény vagyok. Ön félre ösmerheti okaimat, de föltettem magamban, hogy koczkáztatom, miután a kötelesség parancsolja e fiatal emberek boldogságán működnöm.

— És én biztositom önt asszonyom, miszerint egy perczre sem jutott eszembe arra gondolni, hogy gazdag, de igen hogy zsidó vagyok; felelé Eliás. Gazdagságomat nem tartom érdemnek, hanem hogy izraelitának születtem, arra büszke vagyok.

— Ez utóbbinak áldozza tehát föl két ember életét?

— Én nem áldozom fel őket, hanem inkább meghagyom magam öletni, inkább óhajtom fiamat halva látni, minthogy meggyőződésemhez hütlen legyek. Nem áldhatok meg oly összeköttetést, mely felfogásom szerint a zsidó vallásban atyáink istene elleni véteknek tartatik.

Eliás hangja hideg, külseje rendithetetlen volt. —

A nélkül hogy erre felelne, igy szólott Moulin asszony.

— Én mint keresztyén nő, mint ember és mint anya, mindent megtettem, hogy önt türelmesebb nézetekre birjam, én megszomorodott anyai érzelmeim mélyéből szólottam az ön atyai szivéhez; de ön mindezek ellenében érzéketlen maradt, s ez által bebizonyitá, hogy a vakbuzgóság, bár hol legyen is, valami rettenetes. Nekem nincs más teendőm, mint szerencsétlen gyermekemmel messzire távozni. Mielőtt elválnánk, mégis elmondok önnek valamit, a mi hét évvel ezelőtt a Schweiczban történt. Ebből összehasonlithatja a vakbuzgóságot és türelmességet.

— Egy este, egy keresztyén nőhöz egy szegény, beteg zsidó nő jött, ki elsoványodott karján mintegy három éves gyermeket vitt. Maga és kicsije részére éji szállást kért, a mit meg is kapott. Éjjel a zsidónő még betegebb lett, s nehány nap mulva utolsó vonaglásaiban volt. —

— Betegsége alatt a keresztyén nő őt és gyermekét lehetőségig ápolta, amennyire azt helyzete megkivánta. Midőn a zsidónő érezte, hogy halála közeledik, nagyon kinozta a gond gyermekeért, kit hátrahagyand.

— A keresztyén nő megigérte, hogy a kis árvának anyja leend, de a zsidónő nyugtalansága ez által nem lett lecsillapitva, miután nem akarta, hogy leánya keresztyénnek neveltessék.

— Tudja mit tett a keresztyénnő? Kötelezte magát, hogy a gyermeket zsidó hitben neveli, s igéretét meg is tartotta.

— Most azt kérdem; cselekedhetett volna-e igy, ha önhöz hasonlóan szükkeblü vallási fogalomnak hódolva, nem akart volna mit sem tudni másokkali érintkezésről, csak olyanokkal, kik ugyanazon hiten vannak?

— Jegyezze meg jól, hogy e nő, ki kötelezte magát, egy másik nő gyermekét előtte idegen vallásban neveltetni, szinte birt gyermekekkel, kiket jó keresztyénekül akart felnevelni, és mégis a zsidó gyermeket, ugyan oly szeretetben részesitette, mint a magáét.

— Uram, kiről hiszi ön hogy helyes és igaz felfogással bir istenről, a keresztyén nő, vagy Levitain Eliás? Az, a ki vallási türelmetlenségből nem képes megáldani egy keresztyén nőt, mint fia nejét, vagy amaz, ki kicsinyben érvényesiteni akarta azon hitet, hogy a mindenható karjaiban van hely mindenki számára. A valódi keresztyén azt tanulta nagy mesterétől, hogy istent, szeretet, türelem, és irgalmasság által kell imádni. Mi nem az által tiszteljük a legnagyobbat, hogy körültünk szenvedést okozzunk, és a fájdalom könyüit sajtoljuk, hanem azon jó által, mit környezetünknek okozunk.

— Asszonyom, kik okoztak több szenvedést és üldözést mint a keresztyének? szólt közbe keserüséggel Eliás.

— Én azokról szóltam itt, kik a valódi értelemben keresztyének, a mely értelemben az ur a keresztyén tant hirdette, s nem azokról, kik szavaival visszaéltek.

— Legyen, de mindennek daczára nem mult el félszázad, mikor egy keresztyén nő, és kereszteletlen zsidó közti házasságot itt Francziaországban véteknek tartottak.

(Folyt. következik.)

Nem tűtyölt és nem táncolt ugyan többet; hanem azért még az nap meghalt . . .

* * *

Két kis fitestvér közül az egyik meghalt kolerában.

Szülei hivatják az orvost, hogy állitsa ki a halotti bizonyitványt. A doktor elment.

A belső szobában feküdt kiteritve a kis halott, a külsőben pedig az ágyban a másik testvérke aludt jóizüen.

A doktor belép az első szobába. Előhuzza a tudományosság symbolumát, az ókulériumot a termetes füleire akasztja. Széllyelnéz a látja az ágyban fekvő fiucskát. Aztán odalép az asztalhoz. A bánatos szülők mellette; kik aztán a doktor kérdésére elmondják, hogy mi a neve, kora stb.

Mikor az orvos elment, eszébe villan az apának, hátha az orvos az egészséges gyermekről állitotta ki a halotti bizonyitványt. Utána szalad.

— Orvos ur! orvos ur!

— Mi a baj? Förmed vissza amaz.

— Nem az a halott, a melyik az ágyban fekszik. A halott a másik szobában fekszik az asztalon.

— Mit tartozik az rám, hogy hol fekszik; meg van halva s punktum . . .

— De nem az van meghalva?

— Gyerek hát gyerek. Fogja be a száját.

Az azonban nem fogta be a száját, de azért orditott utána, ugy, annyit s azt ami nyelvére jött.

Az orvos ur pedig hatalmas phlegmával haladt tovább, tovább — — —

* * *

Van itt egy fiatal ember, ki már négy kolerabeteg ágyánál fabrikálta a testamentomokat.

A négy beteg közül aztán egy sem halt meg.

Ez a fiatal ember a legjobb kolera orvos!

* * *

Igyunk vörös bort, quantum satis!
Mert szomoru világot élünk nagyon!

— **Babona.** Hosszuaszóról irják lapunknak, hogy az ott lakó oláhság közt a kolera iszonyuan pusztit. A babonás oláhok ugy vélik a vészt eltávolitani, hogy házaik kapuira annyi fabábut tesznek ki, a hány ember a házban lakik. Minden bábu egyegy személyt képvisel szerintök, s a kolera, mielőtt a házba lépne, ezeket fogja meg a lakók helyett. O tempora, o mores! O asini, o boves!

UJDONSAGOK.

* **Könnyitsünk a szenvedő emberiség sorsán!** A koleravész áldozatául esettek árváinak fölsegélésére, ma folytatólag következő szives adakozás folyt be szerkesztőségünknél: Egy csapóutczai polgárnő 10 frt, Vecsey Kornél 1 frt, Vecsey Irma k. a. 50 kr. Vecsey Mária — Pető Dánielné urnő 50 kr, Bot Dániel 1 frt, Czirják Károly kereskedőségéd 2 frt, özv. Vásárhelyi Györgyné urnő 1 forint. Nagytiszteletü Némethy Lajos ur 5 frt, Biki Károly 1 frt, Nadányi Sándorné urnő 5 frt, összesen **28 frt o. é.** Fogadják a nemesszivü adakozók a szenvedő inségesek nevében nyilvánitott hálás köszönetünket. További szives adományokat elfogadunk s nyilvánosan nyugtázunk.

* **A bukások** egymást érik kereskedőink közt. A mennyiben ők sem vehetik be követeléseiket, s a pénzintézetek — melyek a százalékonkinti befizetést folyvást követelik adósaiktól — nem képesek ujabb kölcsönöket adni, a bukások bekövetkezte eléggé indokolt. De hová vezet ez állapot? — Pénzintézeteinknek az volna teendője, hogy az osztrák nemzeti banktól elegendő pénzzel lássák el magokat, s a közönség szükségleteit is kielégithessék, magoknak pedig hasznot csináljanak; egyuttal pedig a legpénztelenebb időben gyakorlatba vett százalékos törlesztést — a mennyire lehet — szüntessék be. A beték tekmostanában kevésre mennek, s a felmondásokat is alig fedezik. Azt hiszszük, hogy, ha az osztrák nemzeti bank fiókja az ipar s kereskedelmi bankot és a két takarekpénztárt együtt pár százezer forinttal ellátná: városunkban a pénzforgalomban örvendetes lendület lenne tapasztalható; s ezáltal a betétek is szaporodnának. Az osztrák nemzeti bank helybeli fiókja vezetői a nagy közönség s átalában a közszükség kielégitése érdekéből kieszközölhetnék e dotácziót, s nagy szolgálatot tennének különösen a helybeli ipar- kereskedés és közgazdászati állapot javitására!

Jó lenne a tárgyalásokat mielőbb megindítani ez irányban. Azt hiszszük, hogy pénzintézeteinknek e téren solidaris érdekeik vannak saját magok javával s a közönség jólétével szemben. Ha semmi czélszerü intézkedés nem történik e tárgyban, még pedig rövid idő alatt: a válság, mely már is érezteti romboló hatását — a helybeli piaczon a hitelt egészen tönkreteszi.

* **A kolera állása Debreczenben.** (Hivatalos jelentés). Tegnap, aug. 26. megbetegült 12 férfi 14 nő, összesen 26, meggyógyult 12 férfi 14 nő, összesen 26, meghalt 13 férfi, 13 nő, összesen **26**; ápolás alatt maradt 42 férfi; 36 nő, összesen 78. Előbbi nap 14 halott volt és 95 maradt ápolás alatt.

* **Öngyilkosság.** Kabai Gábor timármester, az éjjel, vargantczai házában a szoba gerendájára fölakasztotta magát. Hozzátartozói csak reggel vették észre, hogy a gerendán függ; s igy menthetlen volt. Öngyilkosságának oka az eladósodása következtében beállott nyomor.

* **A szölö** is megjelent már piaczunkon. A fagy romboló hatásának lehet tulajdonitani, hogy az idén csak augusztus vége felé látunk érett szőlőt, holott másszor már a lőrinczi vásár alkalmával széltire árulták a gohért. Most még az a baj is mutatkozik a szőlőn, hogy a fehér penész kezdi rongálni. Tehát a termés nagyon kevés, sőt az is, a mi terem, meg van rongálva. Nem lesz tehát elég és jó borunk; pedig alig volt még év, melyben több szomoruságot kellett volna agyoninni, mint az idén! A vinkó barátai tehát méltán keseregnek előre . . .

* **A kistemplom órsi** oly rendetlenül járnak, hogy a közönséget sokszor a legnagyobb zavarba ejtik. Ugy tudjuk, hogy az órákra felügyelettel egy fizetett órás van megbizva, ki azonban — mint a környékbeliek mondják — két hónapja nem adott életjelt magáról, miről az órstáblák tesznek tanubizonyságot.

* **Egy nagy társaság** ment ki tegnap a Halápra vadászni. Az eredmény nem felelt meg reményöknek. Ugy hallottuk pedig, hogy igen sok vad van. Még ezenkivül két más társaság is rándult ki. Ugy látszik, a vadászat igen nagy mérvet öltött városunkban.

* **Boszuból** életveszélyes sebet ejtett ma reggel a gőzmalomnál egy munkás dolgozótársán. A tettes nyomban elfogatott. Amannak életéhez kevés a remény.

* **Leirat érkezett** városi hatóságunkhoz a belügyérségtől azirányt, hogy a vasuton előforduló netaláni kolerasesetekre kellő figyelemmel legyen s a betegeket azonnal gondos ápolás alá vétesse.

* **Megszökött** a városról közelebb egy pinczér, emlékül vivén magával laktársának óráját, pénzét. A dezertőr neve Veiler János. Gyanitják, hogy Szegedre szökött. Ajánljuk őt az ottani rendőrség figyelmébe.

* **A hus ára** mától kezdve szept. 3-ig következőleg állapittatott meg fontonkint: 22 kr: hatvanutczán Hajdu Gábornál; 22—23 Balsay Gábornál; 23—24 rózsatéren, Telekyutczán és miklósutczán; 23 kr: váradutczán; 24 kr: 1, 2, 4, 6, 7-ik számu székben, péterfián, csapóutczán, rózsatér, 11-ik sz. a., czeglédutczán és szentannán.

* **Furcsa rend** lehet a magyar postahivataloknál. Pestről egy augusz. 18 án feladott levelet auguszt. 21-én kapott meg az illető, mely auguszt. 20 án Kelozsvárra érkezett, s onnan küldetett Debreczenbe, és igy négy nap mulva jutott kézhez. Ennyi idő alatt bizony Peti czigány is elhozta volna ezt a sürgős levelet.

* **Gyászjelentés.** Az anyai fájdalom legmélyebb keservével tudatom, felejthetetlen s páratlan jóságu kedves fiamnak, az anyát példásan tisztelő gyermeknek, az áldozott készséggel szeretö testvérnek, a fáradhatlan szorgalmugyógyszerésznek, a boldog emlékü Rózsa Ferencznek életének csak alig 41 dik évében, három havi betegsége, különösen nyolcz napig tartó tüdővészbeni sulyos szenvedése könyörületében, folyó hó 24 kén déli 11 órakor történt csendes kimultát. A boldogultnak földi részei, nagycsapóutczán 367. számu háznál, e folyó hó 26 án d. u. 5 órakor, a róm. kath. vallás szertartása szerint fognak a szentannautczai sirkertben örök nyugalomra letétetni. Mely végtisztességtéltére a korán elhunytnak rokonait, pályatársait, ösmerőseit, a kipótolhatlan veszteséget szenvedő anyai mély bánatomban résztvevő nagyérdemü közönséget kesergő szivvel meghivom. Debreczen, 1873 aug. hó 25. A boldogultnak édes anyja: Özv. Rózsa Ferencznné szül. Kameráth Erzsébet, gyermekeim: Rózsa Albert és nője Besenyei Zsuzsánna, Rózsa Géza ne.

* * A temetés általános részvétmelliett tegnap ment végbe. A boldogult hült részeit, kartársainak nagy része kisérte. Legyen a föld könnyü hamvainak!

Fővárosi értesitő.

** Dushegyi Márton nevelőintézete a nyilvánosság jellegével és államérvényü bizonyitványok kiállithatási jogával ruháztatott föl a közoktatásügyér által.

** Frecskay János a „Hon" munkatársa eljegyzé magának Neszvada Laura k. a.-t. Tartós boldogságot az uj frigyre!

** Uj-Pesten mükedvelői társaság alakult, oly czélból, hogy alapot gyüjtenek egy állandó magyar szinház épitésére.

** Canina k. a. ismét fellépett a „Hugenották" ban. Most Alice szerepében a legtökéletesebben énekelt.

Belföldi hirek.

** Lukács Pál ismert ifjusági iró, Kamocsán, 70 éves korában meghalt. Müveinek száma 30 kötetre megy.

** Az ószönyi vásár szeptember 15 én fog megtartatni.

** A kolera az ország $^3/_4$-ed részében dühöng.

** Pápán azon házat, melyben Petőfi Sándor a 40-es években lakott, márvány táblával jelelte meg az ottani diákság.

KÖZGAZDASÁG.

Debreczeni löverseny.

Második nap október 7-én.

1. Sz. kir. Debreczen város dija 100 # 2 mfd. (6 nevezés.) 1. Captain Blue 4 é. p. m. Falsacapa apj. Buccaneer any. Vol-tella 117 ℔. 2. Gr. Forgách László 4 é. p. k. Fidget apj. Ostreger any. Miss Eleanor 114 ℔. 3. Gr. Sztáray János nev. Blaskovits Miklós ur 3 é. p. h. Cromvell apj. Carnival any. Louise Bonne 100 ℔. 4. Br. Wesselényi Béla 3 é p. m. Prince-Paris apj. The Duke any. Abess 103 ℔. 5. Gr. Eszterházy Miklós 3 é. p. k. apj. Buccaneer any. Canace 100 ℔. 6. Gr. Szapáry Iván 6 é. s. k. Verbena apj. Compromisse any. Vignette 122 ℔.

2. Kis Handicap 400 frt egyleti dij $^3/_4$ mfd. (7 nevezés.) 1. Gr. Forgách László 4 é. p. m. Flyer apj. Elland any. Flighty. 2. ú. s. 3 é. p. m. Franc Maçon apj. Buccaneer any. Flighty 3. Gr. Sztáray János nev. Blaskovits Miklós ur 2 é. s. m. Czimbora apj. Carnival any. Gipsy Girl 4. Blaskovits Miklós ur 4 é. s. k. Corvette apj. Carnival any. Diamond Eye. 5. Gróf Károlyi Pista 4 é. s. k. Primrose apj. Ostreger any. Pauline 6. Gróf Festetics Pál 3 é. p. m. Woodroof apj. Orest any. Evergreen 7. Baltazzi Aristid ur 2 é. p. k. Contremine apj. Buccaneer any. Catasrophe.

3. Ostor dij és 200 frt egylet dij nevezés 1873. okt. 6. 4300 # államdij 2 mfd. (5 nevezés.) 1. Gróf Nádasdy Ferencz nev. Gróf Kinszky Zdenkó 5 é. sp. m. Dami apj. Dollár, any. Officiosus, 2 Captain Blue 4 é. p. m. Falsacapa apj. Buccaneer any. Voltella. 3. Gróf Festetics Pál 5 é. p. k. Andorka apj. Buccaneer any. Br. Agnes. 4. Gróf Szapáry Iván 4 é. p. m. The Jew apj Elland any. Jezabel. 5. Gróf Zamoisky István 4 é. p. k. Vesta apj. Defender, any. Countess.

5. Vigaszverseny 1 mfd. Kötelező minden lóra mely a debreczeni ez évi versenyekre augusztus 9 ig nevezve van ugy mint: 1. Gr. Nádasdy Ferencz nev. Gr. Kinszky Zdenko 5 é. sp. m. Dami. 2. Captain Blue 4 é. p. m. Falsacapa. 3. u. a. 6 é. p. m. Triumph. 4. u. a. 3 é. p. m. Totalisateuer 5. Gr. Forgách László 2 é. p. m. Turco. 6. Gr. Forgách László 2 é. p. k. Firefly. 7. Gr. Forgách L. 4 é. p. k. Fidget. 8. Gr. Forgách L. 3 é. p. k. Vivacity. 9. Gr. Forgách L. 3 é. p. m. Franc Maçon. 10. Gr. Forgách László 4 é. p. m. Flyer. 11. Gr. Sztáray János nev. Blaskovits Miklós ur 3 é. p. h. Cromvell. 13. u. a. u. annak 2 é. s. m. Czimbora. 13. u. a. u. annak 4 é. s. k. Corvette. 14. Gr. Sztáray János id. p. h. Rubicon. 15. Gr. Károlyi Pista 3 é. s. m. Camors. 16. Gróf Károlyi Pista 4 é. s. k. Primrose. 17. Báró Wesselényi Béla 3 é. p. m. Prince Paris 18. Id. Gróf Batthyányi László 2. é. p. m. Poseidon. 19. Gróf Festetics Pál 5 é. p. k. Andorka. 20. Gróf Festetics Pál 3 é. p. Woodroof. 21. Gr. Eszterházy Miklós 3 é. p. k. apj. Buccaneer any. Canace. 22. Baltazzi Arisztide ur 2 é. p. k. Contremine. 23. Gróf Szapáry Iván 6 é. s. k. Verbena. 24. Gróf Szapáry Iván 4 é. p. m. The Jew. 25. Gróf Zamoisky István 3 é. s. m. Castár. 26. Gróf Zamoisky István 4 é. p. k. Vesta. Kis bánat 10 frt, jel: Verbena és The Jew ért.

— Debreczen, 1873. augusztus 26. (Hivatalos árjegyzék.) Buza 6.10—70 kr. Keszeres 5.30—50 kr. Rozs 4.60—80 kr. Árpa 2.30—50 kr. Zab 1.40—60 kr. Tengeri 4.30 50 kr. Köles 4.20—50 kr. Kása 8 frt. 1 zsák burgonya 1.50 kr. 1 mázsa szalonna 31. 32. 33 frt. 1 mázsa háj 33. 34. 35 frt.

Debreczen aug. 26. A természet egyik tulzásból a másikba esett. Az év első felének nagyobb része sok vészt méhében hordó esővel járt, — most meg már két hónap óta folytonos hőség és szárazság fenyegeti tengeri és szőllő terményünket; a természetnek e bakugrássai elgázolják reményünket nemcsak a jelen év hátralevő terményeire nézve, hanem a jövőre is, amennyiben talán a hosszu esőzést oly hosszan tartó szárazság bekövetkezése által jövő évi szántás vetésünk részint lehetlenné, részint sikertelenné tétetik.

Hogy gazdaközönségünk e méltó aggodalmai miatt piaczunkra még mindig csak csepegve hozza terményeit, hiszen e körülménynek tulajdonitható; mint szinte e körülményben leli magyarázatát a termények folytonosan emelkevő árkelete.

Idei terményünk — a buzát illetőleg — elég szép szemüek; a roza átalán könnyü; de mindkét faja a kenyérnek valónak legtöbbnyire borsós, konkolyos és fümagos; leginkább ily termények hozatnak piaczunkra, ezek pedig kereskedés tárgyai nem lehetnek, különösen kivitelre nem alkalmasak, azért az ily termények csakis napi szükségletre nyomott árakon vétetnek meg.

Hetivásárunkra behozott termények ára következő: Tiszta buza, sulyosabb féle 13.20—80 kr., könnyebb 12.20—13 frt, kétsz. 10—12 frt, rozs 9—9.40, árpa 4.80—5.20, zab 3.10—20, tengeri 8.80—9.20, köles 7.20—40, zsák kompér 1.40—60

Délutáni posta.

— Zágráb, augusztus 26. A mai báni értekezlet elhatározta, hogy nem a magyar, hanem az osztrák kereskedelmi törvénykönyv fogadtassék el.

— Konstantinápoly, aug. 26. Málcom és Mohein khán egy török-persa szerződés kidolgozásával bizattak meg.

— Bécs, augusztus 26. Károly rumániai herczeg Posner **Károly Lajos** magyar kir. szakbiztosnak a tudományok és müvészetek nagy arany érmét adományozá, ezenkivül egy pompás s értékes melltüt, mely koronával és névjegygyel van ékitve. Brávó, Posner Károly Lajos Józus Mária József!

— Páris, augusztus 26. A lyoni községi tanács a praefektus által a tanácsteremből eltávolitott, a köztársaságot ábrázoló szobrot ugyanott ismét fölállittatja. — A vincennesi községi választásoknál 5 köztársasági és 1 konzervativ köztársasági választatott.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
OLAH KÁROLY.
Főmunkatárs:
SZATMÁRI KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

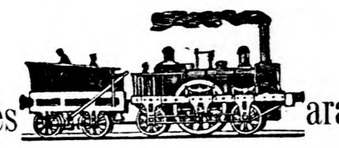

Tiszavidéki és arad-temesvári

VASUT.

MENETREND

1873. évi május hó 1-től kezdve további intézkedésig.

I. Bécsből és Pestről Kassa felé.

	ó.	p. napszak	ó.	p. napszak	p. napsz.
Bécs északiv.in.	8	— este	8	30 reggel.	
„ állam v.	8	20 „	8	15 „	
Pest	7	30 reggel	6	26 este.	
Czegléd	10	18 délelőtt	9	8 „	
Szolnok	11	22 „	10	4 éjjel.	
P.-Ladány	2	1 délután	1	2 „	
Debreczen	3	51 „	2	52 reggel	
Nyiregyh.	5	57 „	4	32 „	
Szerencs	8	20 este	6	1 „	
Miskolcz	10	40 éjjel.	7	55 délel.	2 6 délut.
Kassa érk.	3	22 „	12	14 délután	4 52 „

II. Bécsből és Pestről Arad és Temesvár felé.

		ó.	p. napszak	ó.	p. napszak
Bécs északiv.	indulás	8	— este.	8	30 regg.
„ államv.	„	8	20 „	8	45 „
Pest	„	7	30 reggel.	6	26 este.
Czegléd	„	10	18 „	9	8 „
Szolnok	„	11	22 „	10	40 éjjel.
Mező-Tur	„	12	22 délut.	12	36 „
Csaba	„	1	„	3	30 regg.
Arad	érkezés	3	42 „	6	4 „
„ „	indulás	4	35 „	6	23 „
Vinga	„	5	44 „	7	32 „
Temesvár	érkezés	7	1 este	8	49 „

III. Bécsből és Pestről Nagyvárad felé.

		ó.	p. napszak	ó.	p. napszak
Bécs északiv.	indul.	8	— este.	8	30 regg.
„ állam v.	„	8	20 „	8	45 „
Pest	„	7	30 regg.	6	26 este.
Czegléd	„	10	18 „	9	8 „
P.-Ladány	„	2	36 délut.	1	26 éjjel.
B.-Ujfalu	„	3	35 „	2	43 regg.
N.-Várad érkes.		4	47 „	4	6 „

IV. Kassáról Pest és Bécs felé.

	ó	p. napszak	ó.	p. napszak ó. p.
Kassa ind.	4	20 regg.	9	34 délel. 6 — délután
Miskolcz	7	9 „	1	56 délut. 9 50 este. érk
Szerencs	8	35 „	4	9 „
Niregyh.	10	37 délelőtt	7	26 esta.
Debreczen	12	47 délut.	10	34 éjj. i.
P.-Ladány	2	25 „	12	43 „
Szolnok	4	54 „	4	46 reg.
Czegléd érk.	5	47 „	5	59 „
Pest „	8	31 este.	8	45 „
Bécs állam „	6	3 regg.	6	9 este.
„ északi v. „	6	20 „	6	24 „

V. Temesvár és Aradról Pest és Bécs felé.

		ó.	p napszak	ó	p. napsz
Temesvár	indul . . .	8	55 reggel	5	29 délután
Vinga	„	10	24 délelő t	7	16 este.
Arad	érkezés . . .	11	21 „	8	34 „
	indulás	12	25 dé ut.	9	4 „
Csaba	„	2	10 „	11	41 éjjel.
Mező-Tur	„	3	41 „	2	13 „
Szolnok	„	4	54 „	4	17 reggel
Czegléd	érkezés	5	47 esta.	5	49 „
Pest	„	8	31 „	8	45 „
Bécs államv.	„	6	3 regg l.	6	9 este
„ északi v.	„	6	20 „	6	24 „

VI. Nagyváradról Pest és Bécs felé.

		ó.	p.	napsz.	ó.	p.	napszak	„	„
N.-Várad	indul.	11	22	délel.	9	5	este.	„	„
B.-Ujfalu	„	12	28	délut.	10	33	éjjel.	„	„
P.-Ladány	érkez.	1	23	„	11	44	„	„	„
Czegléd	„	5	47	„	5	59	regg	„	„
Pest	„	8	31	este.	8	45	„	„	„
Bécs államv.	„	6	3	regg.	6	9	e.	„	„
„ északi v.	„	6	20	„	6	24		„	„

A vonatok indulási ideje a közbeeső állomásokról, valamint azok csatlakozása Aradon, Csabán, Debreczenben, N.-Váradon, Kassán, Miskolczon, Szerencsen és Temesvárott, a pályaudvaroon kifüggesztett menetrendekből tudható meg.

Az üzlet igazgatóság.

Eladó butorok és vegyes tárgyak.

A tulajdonos elutazása következtében mától fogva butorok s egyéb tárgyak fognak a Patay háznál czegléduteán eladatni. Bővebb értesités vehető a házmesternél.

523 1—

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a felperes Bikfalvi Péter részére alperes Bundi Péterné Bőr Zsuzsánnától 900 aft tőke és járulékai erejéig lefoglalt ingatlan, u. m. a debreczeni 1547. számu telekjegyzőkönyvben bejegyzett s egészben 9500 aftra becsült pétérfiautczai 951. számu házas telek, kert és 13 hold 50 négysz. öl külső földnek alperest illető, s 4750 ft értékü fele része folyó 1873-ik évi október hó 6-dik, szükség esetére november hó 6-dik napján délutáni 3 órakor a telekkönyvi irodában kiküldött végrehajtó Vetési Mihály által megtartandó árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10%-a, vagy is 475 aft, az árverelni szándékozók által a kiküldött árverelő kezéhez bánatpénzül leteendő.

2. Az ingatlan az 1-ső árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2-ik árverési határnapon azonban a becsáron alól is eladatik.

3. A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig a lefütéstől számitva 1, 2 és 4 hónap alatt az árverés napjától fogva járó 6% kamatával fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az utolsó részletbe tudatik.

4. Vevő tulajdonjoga csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevő viseli az átiratási kincstári dijat.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlan bármely érdekelt fél kérelmére a p. t. r. t. 459. §. értelmében vevő kárára és veszélyére ujabban kitüzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is el fog adatni.

7. Vevő csak özv. Bundi Péterné Bikfalvi Erzsébet halala után lép birtokba, mivel nevezett nő az egész birtokra holtiglani haszon élvezeti joggal bir.

Egyszersmind azok, a kik a lefoglalt ingatlanra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetvény közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt — fentirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1873-ik évi aug. hó 8-dik napján tartott üléséből.

Zacharias Alajos,
jegyző.

498 2—3

Különlegességek.

(Specialitäten.)

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, miszerint a folyó hó 20 tól kezdve, a magyar királyi

dohány és szivar különlegességek

árudáját átvevén, ezeknek elárusitását a helybeli magyar királyi dohány és szivar főtőzsdében folyvást, a legdusabb választékban, a nagy érd. közönség rendelkezésére tartom.

Igérem, a legpontosabb kiszolgáltatást, és megjegyzem, hogy bármely postai rendelmény, a megfelelő előleg beküldése mellett, azonnal eszközöltetik.

LÖW R.

454 9—16

Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a felperes Holcsi Arnold részére, alperes Erdei Mihály és neje Caissár Erzsébettől 1200 aft tőke s járulékai erejéig lefoglalt ingatlan u. m. a debreczeni 2600. számu telekjegyzőkönyvben bejegyzett s 13,603 aftra becsült miklósutczai 1926-dik számu házastelek, kert, 10 hold 850 négyszegöl külső földével együtt folyó 1873-dik évi október hó 27-dik, szükség esetére november hó 27-ik napján délutáni 3 órakor a telekkönyvi irodában, kiküldött végrehajtó Kovács József által megtartandó árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10 százaléka, vagyis 1360 aft, az árverelni szándékozók által a kiküldött árverelő kezéhez bánatpénzül leteendő.

2. Az ingatlan az 1-ső árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a második határnapon azonban becsáron alól is eladatik.

3. A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig az első a lefütéskor azonnal, a második a lefütéstől 2 hónap, a harmadik a lefütéstől 4 hónap alatt az árverés napjától fogva járó 6 százalékos kamatával fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az első részletbe tudatik.

4. Vevő a vett háznak 14 nap mulva, a külső földnek pedig azonnal birtokába és használatába lép; — tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni. —

5. Vevő viseli az átiratási kincstári dijat, és a vett ingatlan után a lefütéstől fogva eső mindennemü adó s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlan bármely érdekelt fél kérelmére a p. t. r. t. 459. §. értelmében vevő kárára és veszélyére ujabban kitüzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alul is el fog adatni. —

Egyszersmind azok, a kik a lefoglalt ingatlanra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetvény közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt — fentirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben, a királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1873-ik évi aug. hó 16-dik napján tartott üléséből.

Kató István,
jegyző.

518 1—3

1873. V. évfolya

Előfizetési árak:
Helyben és postan küldve.
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 ft 50
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10
Előfizetési pénz s minden közlemé
Főpiacz, Vecsey-ház földszint
szerkesztőségbe bérmentve küldend
Előfizethetni helyben.
Telegdi Kis Lajos könyvkeresedésében s a szerkesztőségnél. — Egyéb
a postahivatalok utján.

Adtál uram esőt, de n köszönet benne!

⊙) Tegnapi vezérczikkünk
dalommal emlitők fel azon hirt
rint felsőbb körökben azt ter
hogy a honvédfőtisztek a közö
reg bécsi iskolájában kényszerit
tanulni a hadi tudományokat.

Hivatalos részről e hir e
nem kaptunk czáfolatot.

Hanem a „Pesti Napló," t
szik félhivatalosan igyek
hirt megczáfolni.

Bár nem tulajdonithatunk
zett lapnak e tekintetben teljes
séget, mégis, megvalljuk, jól e
künknek, hogy valószinü v
tett, mikép a kormánykörök
szándékoznak ama nemzetszégyen
be beléegyezni, hogy honvé
ink Bécsbe menni kényszerittess
osztrák közös hadiiskolában t
haditudományokat.

Nem vagyunk ugyan ment
godalomtól, hogy ama nemzet
csületérzet lázitó tervezet Bécsb
ugyan létezik; — mindamellett
gaszul szolgál, hogy a „Pesti
szerint legalább, kormánytérfia
hajlandók annak elfogadásába bel

De e kevés vigaszt ugy
áron kell megvásárolnunk.

Ugyanis a „Pesti Napló," t
czáfolatával egyidejüleg kijelent
„Ludovica Academia," vagyis a
honvédképző intézet Budapeste
lapotban van, ugy van be
hogy az a haditudományok tani
összekötött nemzeti igényeknek
sem felel meg . . .

El lehet képzelni, hogy
„Pesti Napló", a jobboldalnak
mánypártnak e föközlönye,
kénytelen beismerni, n
akadémia — mint szakkö
állitják — szomoru
nyuj ja annak, hogy
tudományok nálunk mé
mekkorukat élik" — mily
rult lehet azon állapot, melybe
gyar honvédképző intézet szenve
telen.

Hiszen a jobboldali sajtó,
évvel is ezelőtt, nagyszerü pros
kal hirdette a kormány dicsős
alkalomból, hogy a magyar hon
iskolát, a király kezdeményezés
felállitotta, s a nemzetnek majd
zadon át hozott áldozataiból ö
nemzeti alapot — mely a Bach
ling-korszak alatt oly iszonyu
musnak vala kitéve, hogy k
senki sem tudott számot adni
zeti czélokra forditotta s igy a
nek évek hosszu során át tápla
vánatát teljesiteni törekedett.

S ime, most a jobboldali s
bevallja, hogy e dicsőités jogta
egész mivelet csupán kortesfo
a nélkül, hogy a nevezett kato
démia a nemzet méltóságához
kivánalmaknak megfelelőleg be
tett volna! . . .

Ilyen a mi kormányunkna
intézkedése; félszeg rendszabál
rakozott kedélyből kifolyó fér

TÁRCZA.

SZÜLETÉS ÉS MÜVE

Regény négy kötetben.

Irta Schwartz Mária Z

Harmadik rész.

(Folytatás)

— És ön most épen azon tür
ben lesz hibás, melyben akkor a
ket kárhoztatta volna? Ön, fia
mely e viszás fogalmak miatt oly
vedett, ön alkalmazza ezt családjá
dig akkor, midőn kiirtásának szük
Franczia ország belátta. Meg kell ad
mit testvérei a multakban szenved
országban megszenvednek, nem
önt, hogy vallási fogalmakban
legyen, miután inkább lánya gye
ritőn, mint egy keresztyén lea
kelve. Ó uram, mi ként lehetsége
sabb szándékát lételünkkel ily
mezni?

— Asszonyom, a mily meg
ön ugynevezett szabadelvüségéb
megingathatlan vagyok én azon